

Základní škola a Mateřská škola Kamenice, okres Jihlava, příspěvková organizace

Kamenice u Jihlavy 402, 588 23

tel. 567 273 337, e-mail: skola@zskamenice.cz IČO 75022354

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

MÁME RÁDI MÍSTO, KDE ŽIJEME

MOTTO:

**MÁME RÁDI MÍSTO, KDE ŽIJEME. ŽIJEME S LIDMI, KTERÉ
RESPEKTUJEME. POZNÁVÁME SAMI SEBE, PŘÍRODU KOLEM NÁS
A SVĚT BLÍZKÝ I VZDÁLENÝ.**

Obsah

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	4
3. PODMÍNKY KE VZDĚLÁVÁNÍ	5
3.1 Věcné podmínky	5
3.2 Životospráva	5
3.3 Psychosociální podmínky	6
3.4 Organizace	6
3.5 Řízení mateřské školy	8
3.6 Personální a pedagogické zajištění	9
3.7 Spoluúčast rodičů	9
3.8 Spolupráce MŠ s ostatními partnery	10
3.9 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných ...	10
3.10 Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let	11
3.11 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka	11
4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ	11
5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO OBSAHU	12
5.1 Vzdělávací cíl a zaměření školy	12
5.2 Formy a metody vzdělávací práce, prostředky plnění	12
5.3 Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními a podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními	13
5.4 Integrované bloky, okruhy činností a očekávané výstupy	14
6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH	14
7. EVALUAČNÍ SYSTÉM- EVALUACE A AUTOEVALUACE	25
SEZNAM ZDROJŮ	27
SEZNAM PŘÍLOH	27

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název organizace:

**Základní škola a Mateřská škola Kamenice, okr. Jihlava,
příspěvková organizace**

Adresa sídla školy:

Kamenice u Jihlavy 402, 588 23

Adresa mateřské školy:

Kamenice 461, 588 23

Zřizovatel:

Městys Kamenice

Adresa zřizovatele:

Úřad městyse Kamenice, Kamenice 481,
588 23 Kamenice u Jihlavy

Telefony:

ZŠ: 567 273 337

MŠ HLAVNÍ BUDOVA: 567 273 353 mobil 604 495 462

MŠ NOVÁ BUDOVA: 561 207 573

Městys Kamenice: 567 273 309

E-mail ZŠ: skola@zskamenice.cz

E-mail MŠ: ivana.stelbacka@zskamenice.cz

E-mail zřizovatel: obec.kamenice@ji.cz

Statutární zástupce: Ing. Jan Jelínek

Vedoucí učitelka MŠ: Mgr. Ivana Štelbacká

Zpracovatelé:

vedoucí učitelka Mgr. Ivana Štelbacká a kolektiv pedagogických pracovníků MŠ

Platnost a účinnost dokumentu: od 1. 9. 2022

ŠVP byl zpracován v souladu s RVP PV v platném znění.

Projednán a schválen na pedagogické radě 30. 8. 2022.

Předchozí verze ŠVP PV s názvem Máme rádi místo, kde žijeme, se dnem vydání tohoto dokumentu nahrazuje.

Vydal dne 1. 9. 2022

Ing. Jan Jelínek, ředitel ZŠ a MŠ Kamenice

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Naše mateřská škola je součástí jednoho právního subjektu společně se základní školou. Kapacita mateřské školy je v současné době stanovena na 127 dětí. Zapsané děti jsou rozděleny do čtyř tříd. Dvě třídy jsou umístěny hlavní budově mateřské školy, další dvě třídy jsou umístěny nové budově mateřské školy. V mateřské škole pracuje osm pedagogických pracovníků a tři provozní pracovníci.

Hlavní budova mateřské školy se nachází v centru obce, v bezprostřední blízkosti základní školy. Nová budova, která byla postavena v roce 2019, je součástí areálu základní školy. Hlavní budova mateřské školy byla postavena jako dva pavilony s terasami. V prvním pavilonu jsou umístěny dvě třídy. V druhém pavilonu jsou další prostory, jež jsou zatím využívány k příležitostným činnostem. Součástí obou tříd je samostatná kuchyňka. V létě 2012 proběhla rekonstrukce kuchyněk a byly zakoupeny nové nerezové výdejové vozíky. Jídlo do mateřské školy dovážejí provozní pracovníci z vedlejší školní kuchyně.

Celý interiér mateřské školy je vybaven variabilním nábytkem a dostatkem funkčních hraček. Estetická úroveň MŠ je na dobré úrovni. V minulých letech byla provedena rekonstrukce sociálních zařízení, byly také zakoupeny nové stoly a židle pro děti i personál. V létě 2010 byla provedena výměna oken a zateplení mateřské školy.

V roce 2019 byla z dotace MŠMT postavena nová budova mateřské školy, kde jsou umístěny další dvě třídy. Součástí této budovy je standardní sociální zařízení, šatny a společná kuchyňka a místnost pro pedagogy.

Děti jsou ve třídách rozděleny podle věku. Starší děti navštěvují hlavní budovu, v budově nové jsou umístěny děti mladší.

Součástí hlavní budovy mateřské školy je rozlehlá školní zahrada. Školní zahrada je využívána v letním i zimním období. Na zahradě jsou umístěna tři pískoviště a dva altány. V létě 2012 byly na školní zahradu naistalovány herní prvky, které děti při pobytu venku plně využívají. Podle možností využíváme k pohybovým aktivitám i rozlehlé školní hřiště.

Naše mateřská škola má vypracovaný projekt logopedické prevence. Tento projekt byl již dvakrát podpořen finanční dotací MŠMT. Z této dotace byly zakoupeny pomůcky a počítače do všech tříd.

Spolupráce mezi mateřskou a základní školou je na dobré úrovni. Starší děti z mateřské školy pravidelně využívají k pohybovým aktivitám školní tělocvičnu. Zúčastňujeme se společných kulturních a společenských akcí, využíváme školní keramickou dílnu, spolupracujeme s pedagogy v prvních třídách. Účastnili jsme se také projektu „Bezpečně na zelenou“, který zpracovala základní škola. Děti z mateřské školy mají dostatek příležitostí prostředí základní školy dobře poznat. Tato zkušenost má pak velice kladný vliv na adaptaci dětí v první třídě ZŠ.

3. PODMÍNKY KE VZDĚLÁVÁNÍ

3.1 Věcné podmínky

Mateřská škola má vyhovující, dostatečně velké prostory. Všechny prostory pro výchovně - vzdělávací činnost, jsou využívány. Nábytek je variabilní a byl postupně obměňován. Estetické prostředí je na dobré úrovni. Děti se svými výtvy podílejí na výzdobě tříd a zejména šaten.

Děti mají všechny pomůcky a hračky ve svém dosahu, ve třídě se orientují. Hračky a pomůcky jsou pravidelně obnovovány. V současné době máme pro děti i pedagogy k dispozici počítače a vhodné programy. Prostřednictvím počítačů a programů umožňujeme všem dětem seznámení se s ICT technikou již v předškolním věku. Máme také zakoupeny hračky na podporu počítačové gramotnosti a děti mají možnost s nimi pracovat ve všech třídách. V každé třídě je také k dispozici tablet. Tuto techniku pak využíváme při plnění našeho programu. Hledali jsme možnosti, jakým způsobem počítače do mateřské školy získat. Podařilo se nám uspět v rozvojovém programu „Podpora logopedické prevence v předškolním vzdělávání v roce 2013“ a také „Podpora logopedické prevence v předškolním vzdělávání v roce 2014“. Na základě našich podaných projektů byly třídy postupně dovybaveny pomůckami pro logopedickou prevenci a zároveň i počítači s vhodnými programy. Tyto počítače využívají všechny pedagogické pracovnice také pro svoji potřebu.

Postupně tvoříme a dovybavujeme místnost pro individuální logopedickou intervenci. Zvažujeme zřízení centrální knihovny odborné literatury.

Nedílnou součástí vzdělávání v naší MŠ je důsledná podpora polytechnické dovednosti. Vytvořili jsme koutky na podporu polytechnického vzdělávání s dostatkem pomůcek. Dále pak pořádáme projektové dny na podporu polytechnického vzdělávání. Garantem je školník základní a mateřské školy. Máme možnost využívat i školní dílnu v ZŠ.

Postupně hledáme vhodné podmínky a příležitosti pro účelné využití altánů na školní zahradě v průběhu celého školního roku. Budeme se snažit je k vybraným aktivitám dovybavit. Mnohé aktivity, které dosud uskutečňujeme ve třídě, můžeme provádět při pobytu venku v altánu.

Všechny prostory, které mateřská škola využívá, splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů. Vzhledem k tomu, že mateřskou školu navštěvují také děti mladší tří let, jsou podmínky přizpůsobeny této věkové kategorii. Děti mladší tří let jsou zařazovány do bezbariérových tříd.

3.2 Živospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava. Strava je připravována ve školní kuchyni. Provozní pracovnice stravu do mateřské školy převážejí. Mezi jídly jsou dodržovány pravidelné intervaly. Nad skladbou jídelníčku s vedoucí kuchyně pravidelně diskutujeme. Strava je zdravá, velice pestrá, chutná a vyvážená. Rodiče mají možnost se ke skladbě jídelníčku vyjadřovat.

Děti mají ve třídách k dispozici pitný režim. Pijí samostatně ze svých vlastních hrnečků. Stává se, že ne všechny děti se pravidelně napijí. Snažíme se děti pravidelně k pití pobízet a vytváříme vhodné podmínky pro to, aby se děti mohly napít v horkých dnech i při pobytu na školní zahradě.

Denní režim, který si mateřská škola stanovila, je flexibilní. Vychází z individuálních potřeb dětí, potřeb dětí mladších tří let. Zohledňuje počasí, roční období i aktivity, které vznikají spontánně. Je však nutné dodržovat rozpis pravidelných doplňkových aktivit (hudební kroužek). Činnosti v jednotlivých třídách se pak této aktivitě mohou lépe přizpůsobit.

Na základě zájmu rodičů vytváříme podmínky pro další možné doplňkové aktivity, které by podporovaly naplňování hlavních cílů školy (logopedická prevence).

Budeme klást důraz na dostatečný pobyt venku a vyhledávat vhodné bezpečné lokality a trasy pro pobyt venku - mimo areál školy. Je nutné maximálně zohledňovat bezpečnost, využívat reflexních vest a terčíků.

Další prioritou bude využívat možnosti pobytu ve školní tělocvičně a zapojovat do těchto aktivit všechny děti.

V denním režimu je respektována individuální potřeba aktivity všech dětí. Denní režim je rytmický, kdy se pravidelně střídají aktivity. Délka odpoledního odpočinku dětí je přizpůsobována individuálním potřebám. Nabízíme možnost prohlížení knih, kreslení, skládání puzzle, s předškolními dětmi využíváme pracovní listy a sešity. Zároveň vedeme děti k ohleduplnosti ke spícím (tiché aktivity). Relaxace po rušném dopoledni je ovšem nezbytná pro všechny děti. Vždy přihlížíme k zájmu dítěte.

3.3 Psychosociální podmínky

V prostředí naší mateřské školy se děti i dospělí cítí spokojeně a bezpečně. Nově příchozím dětem je dána možnost postupné adaptace. S rodiči se na adaptačním postupu individuálně domlouváme. Rodičům jsou k dispozici dostatečné informace ještě před zahájením docházky nových dětí. Před nástupem do MŠ je pravidelně pořádána schůzka pro rodiče.

Potřeby dětí jsou respektovány, učitelky dbají na dostatečné uspokojování potřeb všech dětí. Kládeme důraz na klidné nestresující prostředí. Všechny děti jsou si rovny. Podporujeme dětská přátelství, omezujeme rivalitu a nesnášenlivost.

Preventivními aktivitami zamezujeme agresivitě, podporujeme prosocialitu. Pro dodržování kladných vztahů ve skupině jsou vytvořena přehledná a smysluplná pravidla.

Pokyny, kterých se dětem dostává, jsou srozumitelné a smysluplné. Ve vztahu mezi dětmi i dospělými je podporována důvěra a vzájemná tolerance.

Stále poměrně vysoké počty dětí ve třídách omezují pedagožky při důsledné individualizaci a naprosté svobodě při volbě činností. Je třeba klást důraz na hledání nových řešení, organizaci a **spolupráci učitelk** ve třídě. Organizaci aktivit je třeba pečlivě promýšlet, aktivity pak následně zodpovědně hodnotit a hledat nejvhodnější možnosti pro vzdělávání.

Velký důraz je třeba klást na bezpečnost dětí při pohybových aktivitách a při pobytu venku. Výchovně – vzdělávací činnost bude cíleně směřovat k prevenci dětských úrazů a podpoře zdravého životního stylu. Zvláště při pobytu venku dbáme na zvýšenou bezpečnost. Při pobytu na školní zahradě plně respektujeme řád školní zahrady. Řád školní zahrady je přílohou ŠVP.

3.4 Organizace

Organizací chodu školy se podrobně zabývá dokument „Školní řád mateřské školy“, jež je přílohou ŠVP. Denní režim je dodržován pouze orientačně s přihlédnutím na věkové složení skupiny dětí, aktuální potřeby dětí a podmínky vzdělávání.

Do denního režimu jsou pravidelně zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity. Jejich doba však není pevně stanovena a je možné zařadit tyto aktivity také při pobytu venku (například na terase, na školní zahradě, případně na školním hřišti).

Děti mají dostatek prostoru pro spontánní hru a podle možností se mohou ke hře později vracet. Je třeba zohlednit větší potřebu spánku a odpočinku dětí mladších tří let, zároveň dětí s individuálními vzdělávacími potřebami. Také dbáme na dostatečný prostor pro dokončení činnosti a sebeobsluhu u nejmladších dětí.

Děti v posledním roce před vstupem do základní školy jsou naopak nenásilně vedeny k zodpovědnosti, soustředěnosti a snaze dokončit úkol včas.

Poměr spontánních a řízených činností je třeba pečlivě promýšlet tak, aby byly tyto činnosti vyvážené. Organizace veškerých aktivit je směřována k vlastní aktivitě dětí. Činnosti, které jsou dětem nabízeny, jsou individuální, skupinové i frontální. Frontální činnost však nepřevažuje nad ostatními aktivitami.

Materiální podmínky pro realizaci řízených činností jsou dostatečné. Ve všech třídách je třeba promyslet umístění klidného koutku pro individuální relaxaci dětí v průběhu dne. Ve třídách nejsou překračovány počty dětí, spojování tříd bude omezeno na nezbytné minimum.

Rámcové uspořádání dne je následující:

Provozní doba mateřské školy je od 6:00 do 16:00 hodin.

Od 6:00 do 8:00 hodin se děti scházejí ve svých třídách, kde probíhají ranní hry a činnosti dle volby dětí, individuální a skupinové řízené činnosti.

Od 8:00 do 9:30 hodin následuje hygiena, svačina, řízená pohybová aktivita a ostatní spontánní i naplánované řízené činnosti.

Od 9:30 do 11:30 hodin následuje pobyt venku (jeho délka závisí na konkrétních naplánovaných aktivitách a počasí).

Od 11:30 do 12:30 hodin je čas na oběd, hygienu a přípravu na odpolední odpočinek.

Od 12:30 do 14:00 hodin je odpolední odpočinek, případně klidné aktivity dětí, které mají nízkou potřebu odpoledního odpočinku.

Od 14:00 do 16:00 hodin následuje hygiena, svačina, spontánní aktivity dětí a postupné rozcházení dětí domů.

Vzhledem k tomu, že jsou vždy dvě třídy umístěny v jedné budově, chceme zajistit co možná nejefektivnější překrývání pedagogických pracovníků. Děti se scházejí vždy v každé budově od 6:00 hodin pouze v jedné třídě, provoz v obou třídách je pak od 6:30 hodin. Odpoledne se pak od 15:00 hodin děti rozcházejí už jen z jedné třídy. Rodiče jsou s tímto způsobem organizace srozumitelně seznámeni na nástěnce MŠ.

V naší mateřské škole probíhají pravidelně opakující se činnosti v rámci jednoho týdne a doplňkové aktivity.

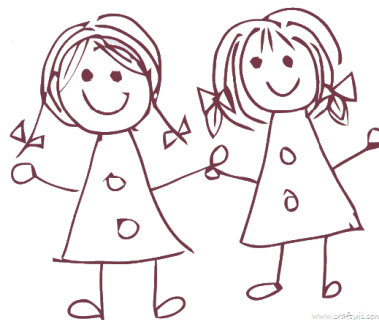
Starší děti navštěvují pravidelně školní tělocvičnu, kde využíváme dostatečný prostor i vhodné pomůcky pro pohybové aktivity. Součástí Školního vzdělávacího programu je také cílený rozvoj hudebně pohybových aktivit v rámci kroužku, který vedou pedagožky MŠ. Děti

se do této aktivity zapojují na základě zájmu rodičů. Účastní se pak různých vystoupení v rámci obce. **Mateřská škola rodičům poskytuje individuální i skupinovou logopedickou péči.** Individuální logopedickou péči zajišťuje vedoucí učitelka Mgr. Ivana Štelbacká a paní učitelky Hana Kachyňová a Bc. Hana Mašterová ve spolupráci se SPC Velké Meziříčí. Skupinová logopedická péče je nedílnou součástí každodenních činností ve všech třídách. Podrobněji je rozpracována v projektu logopedické prevence. Postupně proškolujeme další pedagožky v oblasti logopedické prevence. Projekt logopedické prevence je přílohou ŠVP a podrobněji je zapracován do TVP.

Nedílnou součástí mateřské školy jsou tradice, které jí dodávají charakteristické rysy.

U nás to jsou tyto aktivity:

- ❖ společné výlety do přírody, hry v přírodě
- ❖ návštěva ZOO a střediska PodpoVRCH
- ❖ návštěva muzea v Jihlavě
- ❖ návštěva knihovny v Jihlavě
- ❖ divadelní představení v MŠ, hudební pořady
- ❖ mikulášská nadílka
- ❖ vánoční besídka, posezení s rodiči
- ❖ tvořivé dílny
- ❖ návštěva předškoláků v první třídě
- ❖ karneval
- ❖ vítání jara- tradice, jarní zvyky
- ❖ návštěva místní knihovny a tvrže
- ❖ rej čarodějnic
- ❖ bezpečnostní akce:
  - spolupráce s hasiči
  - spolupráce s policií ČR
- ❖ oslava Dne dětí
- ❖ školní výlet
- ❖ loučení s předškoláky, akce pro rodiče na školní zahradě
- ❖ účast na benefičním vystoupení ve spolupráci se ZŠ
- ❖ vystoupení na akcích pořádaných městysem Kamenice

3.5 Řízení mateřské školy

Klíčovou úlohu v procesu řízení má ředitel základní školy. Jeho přímou podřízenou je vedoucí učitelka, na níž ředitel deleguje svoje pravomoci spojené s organizací a provozem mateřské školy. Tyto pravomoci souvisejí především s odpovědností za výchovně vzdělávací činnost v mateřské škole, tvorbu a naplňování Školního vzdělávacího programu. Dále také vedení týmu pedagogických a provozních pracovníků mateřské školy.

Ve škole jsou vymezena jasná pravidla a kompetence všech zaměstnanců. Povinnosti a pravomoci jsou vždy na počátku roku aktualizovány a pevně stanoveny vzhledem k měnícím se podmínkám.

Vedoucí učitelka uplatňuje participativní styl vedení lidí. Vede k samostatnosti, angažovanosti a zodpovědnosti jednotlivých pracovníků. Dává svým spolupracovníkům prostor pro jejich tvůrčí práci, deleguje na ně jasně stanovené pravomoci. Pracuje v týmu a snaží se

odstraňovat bariéry. Pravidelně se zajímá o názory druhých a výsledky jejich práce. Pravidelně kontroluje činnost všech pracovníků v mateřské škole. Organizuje činnost týmu a dbá na dodržování stanovených pravidel.

Hospitační činnost má jasně stanovená pravidla. Pedagožky jsou s nimi seznámeny. Hospitace probíhá formou předem ohlášené návštěvy ve třídě s jasně stanoveným cílem a formou nahodilých krátkých vstupů do třídy. Pro hospitační činnost je vytvořen hodnotící arch. Učitelka má dostatečný prostor svoji práci obhájit. Vedoucí učitelka informace získané ze své kontrolní činnosti vyhodnocuje a na jejich základě plánuje další kontrolní činnost. Vytváří podmínky pro sebereflexi svou i ostatních pracovníků.

Vedoucí učitelka pružně reaguje na změny, iniciuje změny. Změny s kolektivem pracovníků předem konzultuje, snaží se o to, aby rozhodnutí měla podporu velké většiny.

Vedoucí učitelka vytváří příležitosti k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků, další vzdělávání koordinuje vzhledem k organizačním i finančním možnostem MŠ. Pro další vzdělávání a studium se snaží vytvářet optimální podmínky a zázemí. Podporuje předávání zkušeností a vzájemné konzultace. Podporuje diskusi, osobní komunikaci a vytváří pro ni příležitosti. Pravidelně konzultuje s učitelkami ve třídách. Je vytvořený harmonogram pedagogických a provozních porad. V případě nutnosti iniciuje porady na základě aktuální situace.

Práci mateřské školy prezentuje mezi rodiči i na veřejnosti. Dbá na to, aby mateřská škola měla v očích veřejnosti dobrou image. Zodpovídá za dokumentaci a administrativní výsledky společné práce.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

V mateřské škole pracuje 8 pedagogických pracovníků. Všechny pedagožky jsou plně kvalifikované. Čtyři pedagogické pracovníce mají vysokoškolské vzdělání. Vedoucí učitelka magisterský obor speciální pedagogiky, jedna pedagožka magisterské studium obor pro předškolní vzdělávání, jedna pedagožka bakalářské studium obor speciální pedagogika, jedna pedagožka bakalářské studium obor pro předškolní vzdělávání. Všechny pedagogické pracovníce jsou iniciovány k dalšímu vzdělávání a o další vzdělávání se aktivně zajímají. V mateřské škole také pracují dvě provozní pracovníce. Jejich hlavní náplní práce je úklid mateřské školy, dovážení a příprava jídla. Náplň práce provozních pracovníků je jasně vymezena. V mateřské škole pracuje také školník, který zajišťuje provoz školy a školní zahrady po technické stránce.

3.7 Spoluúčast rodičů

Mateřská škola chápe rodiče jako svoje rovnocenné partnery. Iniciuje a vytváří podmínky pro dobrou spolupráci. Pro nově nastupující děti je uspořádána úvodní informační schůzka, kde rodiče dostávají základní informace. Vždy v září je pak uspořádána schůzka pro všechny rodiče, kde mají možnost seznámit se s filosofií školy a hlavním vzdělávacím záměrem a případnými změnami ve školním vzdělávacím programu a organizaci školy.

Další formou spolupráce jsou informační nástěnky, možnosti vstupu rodičů do třídy a pravidelné konzultace s rodiči dle jejich potřeby. V zájmu předškolních dětí iniciujeme schůzku pro rodiče dětí, které budou v následujícím roce nastupovat do základní školy. Rodiče mají možnost konzultace s učitelkou z první třídy. Nabízíme možnosti individuální podpory

vzdělávání předškolních dětí, informujeme rodiče o postupu ve vzdělávání jejich dětí. Tento postup je pravidelně zaznamenáván.

Rodiče mají možnost vyjadřovat své názory na schůzkách, dále při rozhovorech s pedagogy, vedoucí učitelkou nebo ředitelem školy. Pravidelně vyplňují dotazníky, které jim mateřská škola předkládá.

Rodiče jsou v mateřské vždy vítáni, jsou zváni na pravidelné akce pořádané mateřskou školou. Prioritou je jejich aktivní účast na akcích, tedy účast na tvořivých dnech či spolupráce při organizování akcí. Naším cílem je vytváření podmínek pro aktivnější a pravidelnější zapojování rodičů do života školy. Hledáme cesty k co nejefektivnějšímu předávání informací rodičům. Podporujeme maximální rozvoj komunikace a spolupráce mezi mateřskou školou, rodiči a ostatními partnery.

Nabízíme odbornou pomoc, zprostředkováváme rodičům konzultace s odborníky, půjčujeme nebo doporučujeme vhodnou literaturu a zdroje informací.

3.8 Spolupráce MŠ s ostatními partnery

Mateřská škola má zájem o maximální spolupráci se základní školou. Účastní se akcí, které škola pořádá a akcí, ke kterým je přizvána. Využívá možnosti co nejefektivnějšího navázání postupu ve vzdělávání. Konzultuje s elementaristkami školní zralost a především připravenost. Svůj program připravuje tak, aby vzdělávání v základní škole plyně navazovalo. Budeme vyvíjet iniciativu k zefektivnění spolupráce. Spolupracujeme s PPP Jihlava.

Mateřská škola je součástí obce. Klademe důraz na zapojení se do života obce. Podporujeme kulturu v obci, účastníme se kulturních vystoupení pro veřejnost. Pravidelně informujeme o svých aktivitách v obecním zpravodaji. Hledáme cesty ke spolupráci s dalšími partnery.

3.9 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných

V mateřské škole je vzdělávací proces diferencován a individualizován. Tomu také odpovídají formy a metody vzdělávání. Všechna stanovená podpůrná opatření jsou při vzdělávání realizována. Specifické dovednosti si děti osvojují s ohledem na individuální potřeby a možnosti.

Vytváříme takové podmínky, jež jsou předpokladem optimálního rozvoje každého dítěte

Vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními je individualizováno vzhledem k vzdělávacím možnostem každého dítěte. Metody a prostředky vzdělávání jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními. Spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními, zákonnými zástupci a pedagogy na prvním stupni základní školy.

3.10 Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let

Zohledňujeme speciální vzdělávací potřeby dětí mladších tří let. Věcné, hygienické, psychosociální, personální, organizační a bezpečnostní podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let věku jsou zajišťovány v návaznosti na specifické potřeby tohoto věku. Mateřská škola je vybavena dostatkem bezpečných hraček, dětem jsou znepřístupněny nebezpečné předměty. Jsou nastavena srozumitelná pravidla. Dětem je poskytnut dostatečný prostor pro volný pohyb a hru. Je zajištěn vyhovující režim dne, který zohledňuje potřeby mladších dětí. Jsou podněcovány pozitivní vztahy. Mladší děti začleňujeme do kolektivů dle individuálních potřeb. Přizpůsobujeme edukační metody, formy a prostředky vzhledem k této specifické věkové kategorii. Při plánování činností a aktivit jsou tyto děti respektovány. Klademe důraz především na sociální začlenění do kolektivu, dále pak na návyky v oblasti hygieny a sebeobsluhy. Nezbytná je úzká spolupráce s rodinou. Přístup do tříd, kam jsou tyto děti zařazovány, je bezbariérový.

3.11 Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Pokud nastoupí do mateřské školy dítě-cizinec je vždy individuálně posuzována úroveň komunikace v českém jazyce. Dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka je věnována zvýšená pozornost. Konzultujeme s rodiči i s organizacemi, které se začleňováním cizinců zabývají. Vzdělávání dítěte cizince je přizpůsobeno jeho možnostem, přizpůsobeny jsou didaktické postupy ve vzdělávání. V případě, že by mateřskou školu navštěvovali alespoň čtyři cizinci v režimu povinného předškolního vzdělávání, byla by zřízena skupina pro bezplatnou jazykovou přípravu, V případě potřeby poskytuje mateřská škola jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání vždy. Vyhledáváme a využíváme materiály pro rozvoj českého jazyka (Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání), konzultujeme se ŠPZ.

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Děti jsou rozděleny podle věku do 4 tříd. Třídy jsou umístěny ve dvou budovách. V hlavní budově jsou třídy Berušky a Medvídci. Ve třídě Medvídci a Berušky jsou předškolní děti a děti starší. Metody a formy práce odpovídají této věkové kategorii. Pedagogická podpora je směřována také na děti s odkladem školní docházky. Všechny děti v posledním roce před vstupem do základní školy a děti s odkladem školní docházky pracují s pracovními sešity určenými pro rozvoj všech oblastí potřebných pro úspěšný vstup do základní školy.

V nové budově MŠ jsou třídy Ježečci a Sovičky. Třída Ježečci je zřízena pro děti ve věku 2-3,5 roku, ve třídě Sovičky jsou děti 3-4,5leté. Metody a formy práce jsou přizpůsobeny věku a potřebám nejmladších dětí. Zohledňujeme individuální vzdělávací potřeby dětí.

Všechny třídy, kromě „Medvídků“ jsou bezbariérové.

Akce, které pro děti škola organizuje, jsou přizpůsobeny věku i individuálním potřebám. V mateřské škole pracuje osm pedagogických pracovníků, jedna asistentka pedagoga a čtyři provozní pracovníci.

Podmínky a kritéria pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání jsou přílohou ŠVP. Charakteristika tříd je přílohou ŠVP.

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO OBSAHU

5.1 Vzdělávací cíl a zaměření školy

Prostředí mateřské školy je prvním sociálním prostředím, kde se dítě pravidelně setkává s ostatními lidmi mimo vlastní rodinu. Prostředí, kde se v nejvyšší možné míře rozvíjejí sociální vztahy mezi vrstevníky a také mezi dětmi a dospělými. **Hlavním cílem vzdělávání v naší mateřské škole je posilování a rozvoj prosociálních dovedností všech dětí, rozvíjení komunikačních kompetencí, kooperace a spolupráce.** Život na vsi je spojen především s lidmi, které známe a s prostředím, které je nám blízké. Nedílnou součástí našeho života je příroda, která je v našem bezprostředním okolí. Součástí našeho vzdělávacího záměru je tedy podpora zájmu dětí o přírodu a svět, který nás obklopuje. Budeme také vytvářet příležitosti pro rozvoj ekologického citění a podporovat kladný vztah ke všemu živému.

Druhým hlavním cílem naší mateřské školy je prohlubování kladného vztahu k místu, kde žijeme. Klademe důraz na vytváření povědomí dětí o naší obci, přírodě, která nás obklopuje a celé naší zemi. Vycházíme z kulturních tradic, lidové slovesnosti a našeho kulturní dědictví. Snažíme se maximální harmonický rozvoj osobnosti každého dítěte podle jeho specifických, fyzických i psychických možností a schopností. V neposlední řadě klademe důraz na přípravu dětí pro další vzdělávání a budoucí život.

5.2 Formy a metody vzdělávací práce, prostředky plnění

Abychom mohli naše stanovené cíle naplňovat, je třeba využívat moderních metod a forem pedagogické práce. Jako hlavní metodu využíváme metodu prožitkového učení, přímé účasti na činnosti. Také snahu zapojit děti do činností a aktivit, které jsou jim blízké. Vedeme děti k samostatnosti a schopnosti poznat svoje možnosti, zájmy a limity při zachování maximálního pocitu jistoty a bezpečí. Dáváme dětem možnost výběru a vlastního rozhodování.

Každá třída má ve svém třídním vzdělávacím programu zpracovaná vlastní pravidla soužití ve skupině, kdy je zohledněna konkrétní skupina dětí. Pravidla máme vytvořena především pro komunikaci a spolupráci ve skupině. Formou komunitních kruhů pravidelně diskutujeme. Snažíme se, aby se na vytváření pravidel podílely i děti.

Klademe důraz na individuální přístup, ale využíváme i frontálních forem činností, kdy je třeba ve skupině spolupracovat. Nejpřirozenější činností dětí předškolního věku je hra. Prostřednictvím námětových her rozvíjíme komunikaci i vztahy mezi dětmi, prohlubujeme vědomosti o okolním světě. Pedagožky děti při hře pozorují, podněcují děti k dalším možnostem seberealizace. Jako další výchovně vzdělávací metody používáme vyprávění, popis, dialog nebo vysvětlování. Využíváme názorných pomůcek, obrázků i moderních technologií. Prostřednictvím vhodných pomůcek systematicky podporujeme manuální zručnost polytechnické vzdělávání. Často a pravidelně dětem čteme, podporujeme dramatizaci i mimoverbální komunikaci. Klademe důraz na zpětnou vazbu a dáváme proto dětem prostor pro vlastní hodnocení.

Zapojujeme se do života obce, spolupracujeme se základní školou i ostatními partnery. Vytváříme možnosti praktického seznamování s okolním světem.

Do života mateřské školy se budeme snažit zapojovat v co největší míře především rodiče. Na pravidelných schůzkách je podněcujeme ke vzájemné spolupráci, připravujeme společné akce.

5.3 Systém péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními a podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pedagožky efektivně zaznamenávají a pozorují postup ve vzdělávání všech dětí. Na základě tohoto pozorování je vzdělávání individualizováno. Vytváříme podmínky pro rozvoj každého dítěte podle jeho možností.

Iniciativně hledáme cesty pro vzdělávání dětí s nerovnoměrným vývojem a deficitem ve vzdělávání. Iniciujeme případné odklady školní docházky, vytváříme individuální plány pro děti s odkladem školní docházky. Cíleně jsou vyhledávány děti se speciálními vzdělávacími potřebami a děti nadané.

Vytváříme podmínky pro efektivní logopedickou intervenci. Vedoucí učitelka je kvalifikovaná logopedka a navázala spolupráci s koordinátorkou logopedické péče pro Kraj Vysočina. Logopedická péče je zajištěna v rozsahu získané kvalifikace, možností mateřské školy a platné legislativy.

Logopedická péče je poskytována dětem na základě žádosti o spolupráci s SPC a následného souhlasu rodičů. Rodiče mají možnost pravidelně docházet na individuální konzultace. Dětem je poskytována také skupinová podpora - logopedická prevence. **Logopedická prevence je nedílnou součástí programu ve všech třídách MŠ.**

Další vzdělávání pedagogických pracovníků cíleně směřujeme mimo jiné na oblast vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí mladších tří let. Hledáme možnosti užší spolupráce s PPP a dalšími vhodnými partnery. Iniciujeme orientační vyšetření školní zralosti ve spolupráci s PPP

V mateřské škole jsou děti pravidelně diagnostikovány. Pokud nějaké dítě potřebuje speciální podporu, jsou o tom informováni rodiče, je jim nabídnuta podpora, pomoc a informace. Je kontaktováno ŠPZ.

Na základě zprávy školského poradenského zařízení je vytvořen PLPP. Na tvorbě realizaci a vyhodnocování se podílejí vedoucí učitelka, třídní učitelka, rodič, případně poradenský pracovník. Na základě doporučení ŠPZ jsou nakoupeny vhodné pomůcky. Pedagožky pak uplatňují specifické metody pro rozvoj komunikačních či dílčích funkcí. Zohledněna je organizace vzdělávání, případně další podmínky.

5.4 Integrované bloky, okruhy činností a očekávané výstupy

Vzdělávací obsah vychází z filosofie naší školy a směřuje k hlavním cílům, které jsme si stanovili. Hlavním východiskem vzdělávacího obsahu naší mateřské školy jsou konkrétní podmínky. Tyto podmínky budou na začátku každého školního roku pravidelně vyhodnocovány a vzdělávací obsah bude novým podmínkám přizpůsoben.

Vzdělávací obsah je rozčleněn do pěti integrovaných bloků, v nichž jsou vždy obsaženy všechny vzdělávací oblasti. Každý integrovaný blok obsahuje charakteristiku hlavního smyslu tohoto bloku, vzdělávací nabídku, dílčí záměry a cíle, také očekávané výstupy, které by měly směřovat k naplnění klíčových kompetencí předškolního vzdělávání.

Filozofie naší mateřské školy

Vytvořit místo, kde si budou děti osvojovat vědomosti, dovednosti a postoje přirozeným způsobem zejména na základě vlastních prožitků. Místo, kde bude v dostatečné míře rozvíjena komunikace a spolupráce. Místo, kde si děti osvojí základní poznatky a vědomosti o sobě, lidech a přírodě kolem nás. Místo, kde bude rozvíjen a prohlubován respekt ke všem lidským hodnotám.

MOTTO:

**MÁME RÁDI MÍSTO, KDE ŽIJEME.
ŽIJEME S LIDMI, KTERÉ RESPEKTUJEME.
POZNÁVÁME SAMI SEBE, PŘÍRODU KOLEM NÁS A SVĚT BLÍZKÝ I
VZDÁLENÝ.**

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Téma: Máme rádi místo, kde žijeme.

Názvy integrovaných bloků: (podtémat)

- ❖ DÁME HLAVY DOHROMADY, BUDEM DĚLAT, CO NÁS BAVÍ
- ❖ BARVY, BARVY, BARVIČKY, MÁME CHYTRÉ HLAVIČKY
- ❖ KDYŽ NÁM MRZNOU OBĚ UŠI
- ❖ SLUNÍČKO NÁM SVÍTÍ, BUDÍ LES I KVÍTÍ
- ❖ LETEM SVĚTEM

Každé podtéma bude v TVP volně a individuálně rozpracováno do dalších tematických částí.

I. INTEGROVANÝ BLOK

Dáme hlavy dohromady, budem dělat, co nás baví

Časový rozsah: přibližně 4-6 týdnů

Charakteristika hlavního smyslu tohoto integrovaného bloku

Tímto integrovaným blokem zahajujeme nový školní rok. Tento čas je vždy ve znamení příchodu nových dětí do stávajícího kolektivu, adaptace na nové prostředí a dosud neznámé lidi. Vytváří se a upevňují přátelství mezi dětmi, vzniká důvěra mezi dětmi a dospělými. Je to čas, kdy se stmeluje kolektiv, kdy se začínají vytvářet nebo se upevňují pravidla soužití a spolupráce. Děti, které nastupují, si zvykají na mnoho neznámého. Proto je třeba s novým prostředím a pravidly důkladně, ale nenásilně seznámit. Všichni hledají svoje místo v tomto prostředí.

V tomto integrovaném bloku bude maximálně využito prostředí mateřské školy a jeho nejbližší okolí, zejména školní zahrada. Vzhledem k pěknému počasí mohou být mnohé aktivity uskutečňovány i při pobytu venku. Velký důraz bude kladen na vytvoření takového prostředí, které bude v dětech evokovat pocit jistoty, pohody a bezpečí. Je to období, kdy jsou vytvářeny základy pomoci starších dětí mladším nebo novým dětem.

Jako náměty pro podtémata lze využít problematiku přátelství, poznávání vlastní identity. Také témata jako je rodina, škola, předměty, které mám rád, hračky, nebo i počasí a změny v přírodě.

Naše záměry, dílčí vzdělávací cíle:

- ❖ budeme se seznamovat s vlastní tělem, učit se uvědomit si vlastní tělo
- ❖ budeme rozvíjet pohybové schopnosti, procvičovat hrubou a jemnou motoriku
- ❖ budeme společně komunikovat, rozvíjet a podporovat verbální i neverbální komunikační dovedností
- ❖ budeme vytvářet příležitosti pro rozvoj tvořivého myšlení, sebevyjádření a seberealizace, povedeme děti k řešení problémů
- ❖ posílíme přirozenou zvědavost, zájem o vše nové, podpoříme radost z objevování
- ❖ budeme poznávat sami sebe a vytvářet ke vztahu k sobě pozitivní city
- ❖ postupně vytvoříme u všech dětí relativní citovou samostatnost
- ❖ společně vytvoříme základ pravidel soužití, budeme se učit je respektovat, seznámíme nově nastupující děti s pravidly, jež jsme vytvořili
- ❖ budeme rozvíjet a navazovat vztahy s druhými lidmi, posilovat prosociální chování
- ❖ seznámíme se s nejbližším prostředím
- ❖ budeme vytvářet povědomí o kultuře a umění (lidová slovesnost, hudba, výtvarné umění)
- ❖ budeme podporovat pozitivní vztah k místu, kde žijeme
- ❖ budeme poznávat předměty a věci, které nás obklopují, naučíme se je pojmenovávat
- ❖ uvědomíme si skutečnost, že svět lidí se mění a vyvíjí

Okruhy činností - vzdělávací nabídka:

- pohybové činnosti
- manipulace s předměty
- hry na rozvoj psychomotoriky a smyslů
- hudebně pohybové aktivity
- kreslení a konstruování

- relaxace a odpočinkové aktivity
- společné diskotování a rozhovory, komunitní kruh, aktivní naslouchání druhému
- sluchové a rytmické hry, hry se slovy
- poslech příběhů, vyprávění, čtení pohádek
- spontánní hry, experimentování
- manipulace s předměty
- hry podporující tvořivost, fantazii (výtvarné, hudebně - pohybové, dramatické činnosti)
- aktivity, jež zasvěcují děti do časových pojmů
- činnosti přibližující dětem přirozené, logické posloupnosti dějů
- hry na téma rodina, přátelství, škola
- činnosti zaměřené na poznávání různých lidských vlastností
- aktivity, ve kterých může dítě zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, dramaticky, pomocí hudby)
- hry zaměřené na poznávání a rozlišování různých společenských rolí

Očekávané výstupy

- ✓ dítě zvládne základní pohybové dovednosti, orientuje se v prostoru
- ✓ pohyb dítěte je koordinovaný, dokáže sladit pohyb s hudbou
- ✓ vědomě napodobí pohyb podle vzoru
- ✓ dítě zvládne jednoduchou sebeobsluhu a pracovní úkoly
- ✓ umí zacházet s předměty denní potřeby
- ✓ pojmenuje většinu toho, čím je obklopeno
- ✓ umí vést rozhovor, respektuje komunikačního partnera
- ✓ rozumí slyšenému
- ✓ umí se domlouvat slovy i gesty
- ✓ vědomě umí využívat všech smyslů
- ✓ dokáže se odloučit na určitou dobu od svých blízkých
- ✓ uvědomuje si svoji samostatnost
- ✓ ovládá svoje city, přizpůsobuje jim své chování
- ✓ dokáže zachytit a vyjádřit svoje prožitky
- ✓ navazuje kontakty s dospělými i vrstevníky
- ✓ přirozeně komunikuje, navazuje a udržuje dětská přátelství
- ✓ umí spolupracovat
- ✓ dodržuje dohodnutá pravidla soužití, podílí se na jejich vytváření
- ✓ zachází šetrně s hračkami, předměty denní potřeby i knihami
- ✓ bezpečně se orientuje ve známém prostředí
- ✓ má osvojeny elementární poznatky o okolním světě
- ✓ všímá si změn v nejbližším okolí
- ✓ rozumí skutečnosti, že změny jsou přirozené a samozřejmé
- ✓ pomáhá pečovat o okolní prostředí

Klíčové kompetence

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení
- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- učí se svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky

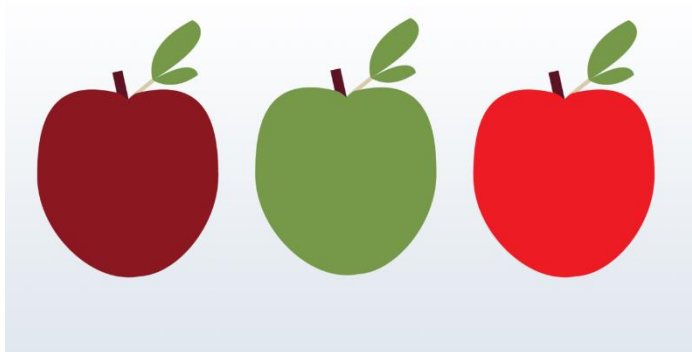
II. INTEGROVANÝ BLOK

Barvy, barvy, barvičky, máme chytré hlavičky

Časový rozsah: přibližně 4-6 týdnů

Charakteristika hlavního smyslu tohoto integrovaného bloku

Tento integrovaný blok přinese činnosti související s podzimem, měnící se přírodou a pohybem. Toto období pro nás bude ve znamení častých vycházek do okolí, které budeme spojovat s pozorováním změn v přírodě. Dětem maximálně umožníme tyto změny vnímat všemi smysly. Právě

v tomto období bude rozvíjena fantazie dětí, zvědavost a radost z objevování. Vzhledem k tomu, že podzimní příroda nabízí velké množství materiálů a přírodnin, budou co nejvíce využívány pro různé výtvarné techniky a experimenty. Vzhledem k tématu je tento integrovaný blok velmi vhodný pro rozvíjení environmentální výchovy dětí. I nadále bude u dětí podporován pocit sounáležitosti a respektu jeden k druhému. Současně se učíme pomáhat ostatním a spolupracovat.

Jako náměty pro podtémata lze využít barvy v přírodě, změny počasí, opadání stromů, odlet ptáků, příprava živočichů na zimu, pouštění draků. Také témata jako sklizeň ovoce a zeleniny či sběr přírodnin.

Naše záměry, dílčí vzdělávací cíle:

- budeme vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- budeme rozvíjet paměť, pozornost, představivost, fantazii a tvořivost
- osvojíme si jednoduché poznatky o světě a životě, přírodě a jejich proměnách
- povedeme děti k větší samostatnosti při práci a sebeobsluze
- budeme rozvíjet pohybové a manipulační schopnosti
- budeme rozvíjet pocit sounáležitosti s přírodou i se společností
- budeme procvičovat časové pojmy
- budeme respektovat jeden druhého a vytvářet si další společná pravidla
- budeme pečovat o okolní životní prostředí a chránit okolní přírodu
- budeme rozvíjet psychickou i fyzickou zdatnost

Okruhy činností – vzdělávací nabídka:

- smyslové hry
- lokomoční pohybové činnosti

- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, nástroji a materiálem
- kooperativní činnosti ve skupinkách
- volné hry a experimenty s materiálem
- činnosti zasvěcující do časových pojmů
- práce s dětskými encyklopediemi
- vycházky do přírody
- konstruktivní a námětové hry
- pozorování změn v přírodě a poznávání ekosystému
- činnosti zaměřené na péči o životní prostředí a okolní krajinu
- sportovní aktivity
- četba, poslech a vyprávění pohádek
- dramatizace, zpěv, recitace
- výtvarné hry

Očekávané výstupy

- ✓ dítě zvládne základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci
- ✓ zvládne jednoduchou sebeobsluhu
- ✓ vnímá a rozlišuje pomocí všech smyslů
- ✓ naučí se nazpaměť krátké texty
- ✓ umí zacházet s předměty denní potřeby, pomůckami a drobnými nástroji
- ✓ dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití
- ✓ dokáže komunikovat se svým okolím
- ✓ rozumí změnám, které jsou přirozené a samozřejmé
- ✓ pomáhá pečovat o okolní životní prostředí, chrání okolní přírodu a živé tvory
- ✓ dokáže se soustředit na danou činnost
- ✓ dítě má elementární poznatky o přírodě
- ✓ dokáže spolupracovat

Klíčové kompetence

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
- řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost
- užívá při řešení myšlenkových i praktických problémů logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou
- projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy

- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých

III. INTEGROVANÝ BLOK

Když nám mrznou obě uši

Časový rozsah: přibližně 12 týdnů

Charakteristika hlavního smyslu tohoto integrovaného bloku:

Integrovaný blok se zaměřuje hlavně na emoce dětí, fantazii, představivost, radostné očekávání a prožívání. Svátkem Mikuláše seznamujeme děti s nadpřirozenými bytostmi, učíme je rozlišovat svět pohádek od skutečného světa. Vánoce jsou spojené s tradicemi, zvyky a zvyklostmi, které vznikly dávno, ale dodržují se dodnes. Vytváříme v dětech povědomí o existenci jiných zemí, jiných kultur/ Santa Claus, vánoční skřítkové,.../. Prohlubujeme pěkné kamarádké vztahy, upevňujeme kladné postoje k dospělým. Děti se budou podílet na přípravě a průběhu oslav těchto svátků. Nabídneme jim slovesné, literární, výtvarné a hudební činnosti podněcující tvořivost a nápaditost / výzdoba prostoru MŠ, zdobení stromečku, hudební vystoupení v DPS, besídky,.../.

Období zimních radovánek nabízí dětem fyzickou pohodu při hrách se sněhem, budeme poznávat vlastnosti sněhu / pokusy/, seznamujeme se s vlivem zimního počasí na přírodu, na zdraví jedince, vyprávíme o nebezpečí úrazů v zimním období.

Zápisu do 1. třídy využijeme k návštěvě ZŠ, vyzkoušíme si 1 hodinu vyučování v 1. třídě / výměna dětí 1. třídy a předškoláků/. Budeme rozvíjet „osobnost“ předškoláka ve všech oblastech.

Jako náměty pro podtémata využijeme svátků Mikuláše, Vánoc, zimní přírody, počasí, zápisu do 1. třídy ZŠ.

Naše záměry, dílčí vzdělávací cíle:

- osvojíme si poznatky o těle a jeho zdraví /zima a zdraví/, budeme vytvářet zdravé životní návyky
- budeme zdokonalovat hrubou a jemnou motoriku
- budeme rozvíjet užívání všech smyslů
- budeme rozvíjet řečové a jazykové schopnosti a dovednosti
- osvojíme si poznatky a dovednosti, které předcházejí čtení a psaní
- budeme rozvíjet estetické vnímání, cítění, prožívání
- osvojíme si elementární poznatky o znakových systémech a jejich funkci /písmena, čísla/
- budeme rozvíjet schopnost sebeovládání
- budeme rozvíjet interaktivní a komunikativní dovednosti verbální i neverbální
- budeme rozvíjet kulturně společenské postoje, návyky, dovednosti
- budeme vytvářet povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- budeme rozvíjet úctu k životu ve všech jeho formách
- budeme poznávat jiné kultury
- osvojíme si poznatky a dovednosti potřebné k vykonávání jednoduchých činností v péči o vytváření bezpečného prostředí

Okruhy činností – vzdělávací nabídka:

- sezónní činnosti, pohybové činnosti
- manipulační činnosti s jednoduchými nástroji
- činnosti směřující k prevenci úrazů, nemocí
- hudební hry
- jazykové hlavolamy
- společná konverzace
- poslech příběhů, pohádek
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- hry podporující tvořivost, fantazii, představivost
- činnosti zajišťující radost a spokojenost
- dramatické činnosti
- společná setkání, povídání
- přípravy a realizace společných zábav a slavností
- sledování událostí a účast na akcích
- poučení o nebezpečných situacích /dopravní tematika, zdraví,.../
- kognitivní činnosti /kladení otázek a hledání odpovědí/

Očekávané výstupy:

- ✓ zvládnout jemnou motoriku
- ✓ pojmenovat části lidského těla, znát jejich funkce
- ✓ sladit pohyb s hudbou
- ✓ vyjadřovat samostatně. A smysluplně myšlenky, pocity
- ✓ sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- ✓ synonyma, homonyma, antonyma
- ✓ poznat napsané své jméno
- ✓ chápat zákl., čís., matem., prostorové a časové pojmy
- ✓ prožívat a dětským způsobem projevoval, co cítí
- ✓ těšit se z hezkých a příjemných zážitků
- ✓ zachytit a vyjádřit své prožitky / slovně, výtvarně, hudebně, dramaticky /
- ✓ dodržovat pravidla vzájemného soužití
- ✓ přirozeně komunikovat s druhým dítětem, s dospělým
- ✓ zdvořilé chování
- ✓ vyjadřovat se prostřednictvím hudebních a výtvarných činností
- ✓ mít povědomí o společenském, přírodním, kulturním a technickém prostředí
- ✓ mít povědomí o existenci různých národů a kultur
- ✓ rozlišovat aktivity podporující ale i poškozující zdraví

Klíčové kompetence

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní

- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobuje se jim
- Zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřené aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevládnost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky

IV. INTEGROVANÝ BLOK

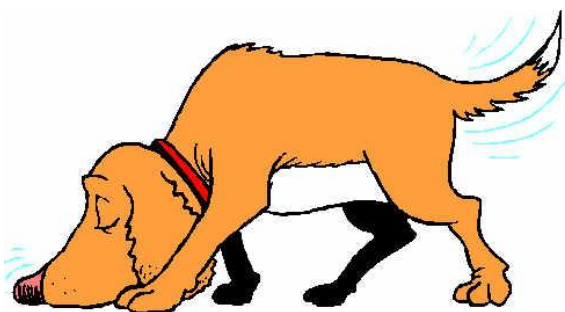
Sluníčko nám svítí, budí les i kvítí

Časový rozsah: přibližně 6-8 týdnů

Charakteristika hlavního smyslu tohoto integrovaného bloku:

Integrovaný blok „Svět přírody a poznávání“ je časově situován do doby, kdy dochází ke změnám v přírodě a jarní příroda se probouzí. Jarní příroda evokuje témata, stromů, rostlin, květin, jarní zeleniny. Budeme pozorovat rostoucí trávu, sázet semínka, sledovat pupeny i květy.

Inspiraci pro činnosti přinesou kulturní tradice jako je vítání jara a vynášení Morény, čarodějnice, oslava Velikonoc. Lidové zvyky budou nedílnou součástí činností ve třídě i venku. Seznámíme se s lidovou slovesností i písněmi. Jaro je vždy spojováno s životem, a proto budeme poznávat a pozorovat zvířata i jejich mláďata, zvířata na dvoře i ve volné přírodě. Na jaře se také probouzí vodní toky a potůčky, a proto nám bude inspirací vodní svět. Výlety a vycházky do lesa i do polí budou rozvíjet kladný citový vztah dětí k naší vesnici, přírodě a místu, kde žijeme.

Naše záměry a dílčí cíle:

- přiblížíme dětem změny v přírodě, tradiční jarní svátky a zvyky
- budeme rozvíjet a podporovat pohybové dovednosti dětí, spojovat hudbu s pohybem, pohyb dětí kultivovat
- nadále budeme prohlubovat základní sebeobsluhu a pro život praktické dovednosti
- hrou formou budeme prohlubovat poznatky a dovednosti, které jsou důležité pro správný rozvoj čtení a psaní
- budeme podporovat sebedůvěru a pozitivní citové prožitky
- budeme vyhledávat a realizovat záměry s ekologickou tematikou
- tvořivost a kreativita bude podporována při praktických činnostech
- činnosti budou cíleně směřovány k podpoře a rozvoji kladných citových vztahů dítěte k okolním lidem a vrstevníkům
- budeme poznávat jarní přírodu a její zákonitosti
- budeme prohlubovat poznatky a praktické zkušenosti s kulturou lidské společnosti
- budeme děti vést k vlastní seberealizaci prostřednictvím výtvarných, hudebních a pohybových aktivit

Okruhy činností, vzdělávací nabídka:

- vyprávění zážitků
- hry a činnosti zaměřené na poznání lidských činností, přírody a světa lidí
- práce s audiovizuální technikou
- činnosti v přírodě
- výlety do okolí
- námětové hry a činnosti
- kooperační a prosocionálně zaměřené hry a aktivity
- společná diskuse v komunitním kruhu
- činnosti podporující rozvoj orientace v prostoru
- činnosti podporující předčtenářské dovednosti
- hudebně-pohybové hry a aktivity, poslech hudby
- praktické hry a činnosti na rozvoj zrakového a sluchového rozlišování, experimentování

- **Očekávané výstupy:**
- zvládne základní pohybové dovednosti, orientuje se v prostoru
- zvládne jednoduchou sebeobsluhu, umí zacházet s předměty denní potřeby
- rozumí slyšenému, pojmenuje věci, které dítě obklopují, domluví se slovy i mimoverbálně
- vyjádří svoji představivost a fantazii v přirozených činnostech
- umí ovládat své city, přizpůsobí své chování konkrétní situaci
- komunikuje přirozeně a bez zábran, s ostatními spolupracuje, vnímá umělecké i kulturní podněty
- uvědomuje si změny a dění v nejbližším okolí
- má povědomí o významu lidské společnosti i přírodního bohatství
- orientuje se v prostoru, rovině a čase
- vnímá všemi smysly
- rozlišuje aktivity a věci, které jsou přínosné a aktivity a věci, jež jsou nebezpečné

Klíčové kompetence

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- chová se při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepřijemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat

V. INTEGROVANÝ BLOK

Letem světem

Časový rozsah: přibližně 6-8 týdnů

Charakteristika hlavního smyslu tohoto integrovaného bloku:

Posledním integrovaným blokem končí školní rok. V podtématu využijeme nejen poznávání sebe sama, ale i jiných zemí a kultur. Využijeme témata, jako je Den matek, Den dětí, podmořský svět, letíme na dovolenou, si na indiány, vítáme léto, u našeho rybníka, loučení s předškoláky, těšíme se na prázdniny.

Dozvíme se mnoho zajímavého o naší vlasti, budeme poznávat jiná města, jiné kraje. Seznámíme děti s historickými památkami a kulturním děním jejich rozumové schopnosti. Budeme posilovat jejich prožitky a vést je k povědomí, že kultura je samozřejmou součástí života každého jedince. Naučíme děti základní orientaci a pohybu na vesnici i ve městě, základům cestování a chování v dopravních prostředcích.

Naše záměry a dílčí vzdělávací cíle:

- osvojíme si věku přiměřené praktické dovednosti, vytvoříme si zdravé životní návyky a postoje jako základ zdravého životního stylu
- rozvíjíme komunikativní dovednosti kultivovaného projevu
- posílíme přirozenost poznávacích citů (zvědavost, zájmy, radosti z objevování apod.)
- vytvoříme si základy pro práci s informacemi
- získáme relativní citovou samostatnost
- rozvíjíme a kultivujeme mravní i estetické vnímání, cítění a prožívání
- rozvíjíme kooperativní dovednosti
- vytvoříme si povědomí o mezilidských morálních hodnotách
- vytvoříme si povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- rozvíjíme si úctu k životu ve všech jeho formách

Okruhy činností – vzdělávací nabídka:

- smyslové a psychomotorické hry
- lokomoční pohybové činnosti a jiné činnosti (turistika, míčové hry, sezónní činnosti)
- konstruktivní a grafické činnosti
- příležitostné kulturní a poznávací akce
- složitější pracovní a sebeobslužné činnosti
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel a písmen
- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování, hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- cvičení organizačních dovedností
- výlety do okolí (do přírody, návštěvy dětských kulturních akcí apod.)
- činnosti zaměřené k pozorování, čím se lidé mezi sebou liší (fyzicky, zeměpisným místem narození, jazykem)
- kooperativní činnost ve dvojicích, ve skupinkách
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým

- přípravy a realizace společných zábav a slavností
- aktivity přibližující dítěti svět kultur a umění, možnost poznat rozmanitost kultur

Očekávané výstupy:

- ✓ dítě zvládne běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- ✓ umí ovládat dechové svalstvo a dokáže pohyb sladit se zpěvem
- ✓ umí rozlišit, co tělu prospívá a co mu škodí
- ✓ má povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí
- ✓ umí pojmenovat většinu toho čím je obklopen
- ✓ dítě umí formulovat otázky, odpovídat, slovně reagovat
- ✓ sluchově rozliší začáteční a koncová písmena
- ✓ dítě umí poznat napsané své jméno
- ✓ umí rozlišit některé obrazné symboly
- ✓ vytvoří jednoduchý rým
- ✓ dítě se zvládne učit podle pokynů a instrukcí
- ✓ chápe základní číselné matematické pojmy
- ✓ chápe prostorové pojmy (vpravo, vlevo, nahoře... .)
- ✓ zvládne se naučit krátký text
- ✓ dítě myslí kreativně, předkládá nápady
- ✓ umí být aktivní i bez rodičovské opory
- ✓ dítě vyjádří svůj souhlas či nesouhlas
- ✓ uvědomuje si své možnosti a limity
- ✓ uvědomuje si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku x strach)
- ✓ těší se z přírodních i kulturních krás
- ✓ umí být citlivý k živým bytostem, k přírodě i k věcem
- ✓ přirozeně a bez zábran komunikuje s jiným dítětem
- ✓ chápe, že všichni lidé na světě mají stejnou hodnotu
- ✓ umí spolupracovat s ostatními
- ✓ dítě umí dodržet předem stanovená pravidla
- ✓ dovede se chovat obezřetně při setkání s neznámými dětmi i dospělými
- ✓ umí se začlenit mezi své vrstevníky
- ✓ vnímá skutečnosti ze svého okolí a umí je výtvarně vyjádřit
- ✓ dítě se bezpečně orientuje ve známém prostředí
- ✓ má povědomí o širším společenském přírodním a kulturním prostředí
- ✓ všímá si změn a dění v nejbližším okolí
- ✓ umí pečovat o okolní životní prostředí

Klíčové kompetence

dítě ukončující předškolní vzdělávání

- učí se s chutí, pokud se mu dostává uznání a ocenění
- Nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

7. EVALUAČNÍ SYSTÉM- EVALUACE A AUTOEVALUACE

Ucelený systém, který nastavuje vyhodnocování, jako průběžný proces ke zkvalitňování práce v mateřské škole. Tento proces má jasně stanovené oblasti.

Evaluační činnost na úrovni školy:

- naplňování cílů programu
- kvalita podmínek vzdělávání
- zpracování integrovaných bloků
- spolupráce pedagogického sboru

Evaluační činnost na úrovni třídy:

- realizace obsahu vzdělávání
- sebereflexe
- výsledky ve vzdělávání jednotlivých dětí
- funkčnost TVP
- práce pedagogů

Jako nástroje evaluace i autoevaluace byly použity tyto techniky:

- pozorování dětí
- swot analýza
- rozhovory učitelek ve třídách i v rámci celé školy
- rozbor pedagogické práce na pedagogických radách
- dotazníky a ankety pro rodiče
- rozhovory s rodiči
- hospitační činnost vedoucí učitelky
- podněty zřizovatele

	Techniky evaluace (JAK)	Časový plán evaluace (KDY)	Odpovědnost (KDO)	POZNÁMKY
Naplnění cílů programu	Každodenní vyhodnocování pedagogické činnosti	každodenně	všichni ped. pracovníci	Zápisy do postupů ve vzdělání a TVP
	Písemné zhodnocení pedagogické práce vždy na konci školního roku	jedenkrát ročně	všichni ped. pracovníci	Zápisy TVP
Kvalita podmínek vzdělávání	analýza a zhodnocení výchozích podmínek vzdělávání	jedenkrát ročně (na počátku školního roku)	všichni ped. pracovníci	Projednat na ped.radě- srpen
	zhodnocení souladu podmínek školy s podmínkami stanovenými RVP PV	jedenkrát ročně (na konci školního roku)	všichni ped. pracovníci	Projednat na ped.radě- srpen
	zhodnocení naplnění stanovených cílů pro zkvalitňování podmínek	jedenkrát ročně (na konci školního roku)	všichni ped. pracovníci	Projednat na ped.radě- srpen
	ankety pro rodiče	dle aktuální potřeby	vedoucí učitelka	
Zpracování integrovaných bloků	zhodnocení vhodnosti a funkčnosti stanovených témat	jedenkrát ročně (na konci školního roku)	všichni ped. pracovníci	Projednat na ped.radě- srpen
Realizace obsahu vzdělávání	hospitační činnost vedoucí učitelky	průběžně, dle stanoveného harmonogramu	vedoucí učitelka	Zápisy z hospitací
	zhodnocení pedagogické činnosti, jako východisko pro další realizaci činností	na konci každého týdne	vedoucí učitelka všichni ped. pracovníci	Zápisy do přípravy pedagožek a TVP Písemné zhodnocení každého int.bloku
Práce pedagogů	hospitační činnost vedoucí učitelky	průběžně, dle stanoveného harmonogramu	vedoucí učitelka	Zápisy z hospitací
	sebereflexe jednotlivých pracovníků	pravidelně	všichni ped. pracovníci	Projednat na ped.radě - červen ind. pohovory s ved.účitelkou
	ankety pro rodiče	dle aktuální potřeby	vedoucí učitelka	

Spolupráce mezi pracovníky	rozbor na pedagogických radách	pravidelně	všichni ped. pracovníci	Projednat na ped.radě - červen
	hospitační činnost vedoucí učitelky	pravidelně	vedoucí učitelka	Zápisy z hospitací
	anketa pro pedagogy	dle aktuální potřeby	vedoucí učitelka	
Výsledky ve vzdělávání	vytvoření systému záznamů o postupu ve vzdělávání	na počátku období	všichni ped. pracovníci	
	záznamy o postupu ve vzdělávání	pravidelně, dle potřeby (nejméně dvakrát ročně)	všichni ped. pracovníci	Zápis v záznamovém archu
	rozhovory mezi pedagogy, rozborů záznamů	pravidelně	všichni ped. pracovníci	
	rozhovory s rodiči	pravidelně	všichni ped. pracovníci	
	spolupráce s PPP a SPC	dle potřeby	všichni ped. pracovníci	

SEZNAM ZDROJŮ

- HAVLÍNOVÁ, M. a kol. *Kurikulum podpory zdraví v mateřské škole*. 3.vyd.Praha: Portál, 2008. 223 s. ISBN 978-80-7367-487-8
- SMOLÍKOVÁ, K. a kol. *Manuál k přípravě školního (třídního) vzdělávacího programu mateřské školy*. 2. vyd. Praha: Výzkumný ústav pedagogický 2006 ISBN 80-87000-01-3
- MŠMT ČR *Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání*. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy [online], 2016 Dostupné z World Wide Web: <<http://www.msmt.cz/vzdelavani/ramcovy-vzdelavaci-program-pro-predskolni-vzdelavani>>

SEZNAM PŘÍLOH

Školní řád mateřské školy
Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
Rozpis akcí
Charakteristika tříd
Podmínky a kritéria k přijímání k předškolnímu vzdělávání
Projekt logopedické prevence
Řád školního hřiště
Preventivní program sociálně patologických jevů v mateřské škole
Evaluace MŠ
Provozní řád MŠ

